

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **S. K.**, zast. Mgr. Michalem Poupětem, advokátem se sídlem Konviktská 291/24, Praha 1, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 6. 2017, čj. CPR-9530-3/ČJ-2017-930310-C232, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 9. 2017, čj. 2 A 75/2017-30,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 10. 3. 2017 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na dva roky. Důvodem vyhoštění bylo to, že žalobce byl v České republice zaměstnán pouze na základě víza typu D vystaveného v Polsku a neměl k práci v České republice potřebné povolení. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí

odvolání, žalovaná ho však rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítla jako nepřípustné, protože se žalobce dne 10. 3. 2017 vzdal práva podat odvolání.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze; zejména namítal, že mu nebylo tlumočeno do jeho mateřského jazyka, kterým je ukrajinština. Městský soud však shledal, že žalobce ruskému jazyku rozumí a že porozuměl rovněž tlumočenému poučení, což v řízení výslovně uvedl. Soud považoval prohlášení, jímž se žalobce vzdal práva na odvolání, za řádné podání podle § 37 správního řádu, kterým žalobce projevil svou svobodnou vůli. Podle soudu nebylo prokázáno, že by se žalobce vzdal práva na odvolání pod nátlakem správního orgánu prvního stupně. Soud rovněž nepovažoval za nestandardní, že řízení o správním vyhoštění proběhlo v řádu hodin, a proto žalobu zamítl.

II. Shrnutí argumentů kasační stížnosti

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Zopakoval, že prohlášení, kterým se vzdal práva na odvolání, nebylo svobodným projevem jeho vůle, neboť ho učinil pod nátlakem, v hektické situaci a nerozuměl významu tohoto aktu. Proto nemůže být vůbec považováno za právní jednání. Stěžovatel dále namítá, že žalovaná ani městský soud bez zdůvodnění nepřihlédly k navrhovaným důkazním prostředkům, kterými chtěl stěžovatel prokázat nepřípustný nátlak ze strany správního orgánu prvního stupně. O nátlaku přitom podle stěžovatele svědčí mj. návodné a úskočné otázky, které mu byly kladeny.

[4] Stěžovatel poukázal také na to, že jeho vzdání se práva na odvolání nesplňovalo požadavky podle § 37 odst. 2 správního řádu. Použití předtištěného formuláře, který mu správní orgán předložil k podpisu, aniž o něj stěžovatel žádal, představovalo nepřípustný zásah do stěžovatelových procesních práv. Ta byla dále zkrácena i průběhem řízení v rámci jediného dne, což stěžovatel označil za naprosto nestandardní. Stěžovatel považuje přístup správního orgánu prvního stupně v této věci za systémový, protože do podobné situace jako on se dostali další cizinci, kteří se rovněž vzdali práva na odvolání. Městský soud se však těmito námitkami nezabýval, čímž rezignoval na ochranu zákonnosti procesu správního vyhoštění.

[5] Stěžovatel konečně namítal, že i když do protokolu uvedl, že rozumí ruskému jazyku, nešlo o projev jeho skutečné vůle, protože nerozuměl již samotné otázce položené v ruštině. Nemohl tedy v ruštině rozumět ani tak složité problematice, která byla předmětem jeho řízení. Stěžovatel je přesvědčen, že neustanovením tlumočníka do ukrajinštiny bylo porušeno jeho právo na tlumočníka. Proto navrhuje, aby NSS rozsudek městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení, tak jak to učinil např. ve věcech 5 Azs 270/2017 a 5 Azs 272/2017.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Na úvod NSS zmiňuje, že výrok I se opírá o skutečnost, že rozšířený senát NSS již vydal dne 14. 8. 2018 usnesení čj. 2 Azs 340/2017-72; v něm se zabýval otázkou vzdání se práva na odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění, které bylo uloženo v rámci

pokračování

policejní akce „Rohlík 2017“. Odpadla tedy překážka, pro kterou bylo řízení o této kasační stížnosti přerušeno usnesením ze dne 20. 2. 2018.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Předmětem soudního přezkumu v této věci je rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně pro nepřípustnost, neboť se stěžovatel práva na odvolání vzdal. Městský soud tedy mohl přezkoumat napadené rozhodnutí pouze z toho hlediska, zda bylo odvolání po právu zamítnuto jako nepřípustné (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 11. 2017, čj. 5 Azs 272/2017-17).

[9] Z citovaného usnesení rozšířeného senátu plyne, že jednotlivé případy správních vyhoštění cizinců je třeba posuzovat individuálně, byť jsou důsledkem totožné policejní akce. Každé správní rozhodnutí týkající se jednotlivých cizinců totiž bylo vydáno na základě odlišných skutkových okolností, za nichž se cizinci vzdávali svého práva na odvolání.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Podle § 81 odst. 2 správního řádu *nepřísluší právo podat odvolání účastníkovi, který se po oznámení rozhodnutí tohoto práva písemně nebo ústně do protokolu vzdal*.

[12] Stěžovatel se vzdal práva na odvolání vlastnoručním podpisem na formuláři prohlášení o vzdání se práva na odvolání, založeném ve správním spisu. NSS souhlasí s městským soudem, že z tohoto podání je patrné, kdo a před jakým správním orgánem jej činí, čeho se podání týká a čeho se účastník řízení domáhá. Tím se nyní řešená situace liší od situace v rozsudku ze dne 6. 1. 2012, čj. 5 As 120/2011, kterým argumentuje stěžovatel. V něm soud posuzoval podání, z něhož nebylo patrné, kdo je vlastně učinil. Prohlášení stěžovatele o vzdání se odvolání však naplňuje všechny pojmové znaky podání ve smyslu § 37 správního řádu. V nyní projednávané věci je pro posouzení svobody a vážnosti jeho projevu vůle podstatné, že sám stěžovatel nejdříve na poslední list originálu rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (položka č. 16 správního spisu) vlastní rukou v azbuce připsal a podepsal prohlášení, přeložené tlumočnicí jako „vzdávám se práva na odvolání“ (nešlo pouze o fonetický přepis této věty do azbuky jako v rozsudku NSS ze dne 14. 11. 2017, čj. 5 Azs 270/2017-17). Stěžovatel tedy vůli vzdát se práva podat odvolání projevil opakovaně, nejen podpisem formulářového podání připraveného správním orgánem (na rozdíl od situace ve věci řešené rozsudkem NSS ze dne 8. 11. 2017, čj. 5 Azs 272/2017-17).

[13] NSS se ztotožňuje se závěry městského soudu, podle nějž nebylo nijak prokázáno, že by stěžovatel nerozuměl úkonům, které činil. Z usnesení o ustanovení tlumočníka vyplynulo, že stěžovateli bude tlumočeno do ruského jazyka, přestože podle razítka tlumočníka byla ustanovená tlumočnice tlumočnicí do ruštiny i ukrajinštiny. S tímto usnesením byl stěžovatel seznámen a bylo mu také přetlumočeno. Stěžovatel v řízení před správním orgánem prvního stupně nikdy nevznesl námitku, že by v průběhu řízení něčemu neporozuměl. Žádné výhrady neměl ani vůči tlumočení do ruštiny. Přítomná

tlumočnice překládala stěžovateli jak otázky kladené správním orgánem, tak i obsah rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Ze správního spisu je patrné, že stěžovatel byl schopen na kladené otázky vhodně a srozumitelně reagovat. Z rozsudku NSS ze dne 7. 6. 2017, čj. 3 Azs 134/2017-17, plyne, že účastníkovi správního řízení nemusí být nutně tlumočeno do jeho mateřského jazyka. Účastník však má právo na tlumočníka do jazyka, v němž je schopen se dorozumět. To v nyní řešené věci bylo splněno, a proto stěžovatel nebyl zkrácen na svém právu na tlumočníka podle § 16 odst. 3 správního řádu.

[14] Soud neshledal důvodnou ani námitku, že byl na stěžovatele vyvíjen nátlak, aby se vzdal práva na odvolání. Povinnost prokázat určité tvrzení tíží účastníka, který se ho dovolává (viz rozsudek NSS ze dne 22. 8. 2017, čj. 2 Azs 225/2017-22). Pokud by správní orgán vyvíjel na účastníka v průběhu řízení nátlak, šlo by o excesivní postup, který nelze běžně předpokládat, a účastník musí toto pochybení správního orgánu prokázat. Stěžovatel však jen obecně formuloval námitku, že na něj byl vyvíjen nepřiměřený nátlak. Pouze z kasační stížnosti lze dovodit, že správní orgán prvního stupně budil ve stěžovateli obavy z „citelnější újmy“ kladenými otázkami.

[15] Je nepochybné, že zajištění stěžovatele a rychlý sled procesních úkonů správního orgánu vytvořily pro stěžovatele hektickou a stresující situaci. NSS však souhlasí se závěry městského soudu, že ani nezvykle rychlý postup v řízení nepředstavuje hrozbu, pod jejímž vlivem by stěžovatel nejednal svobodně. Ze spisu nevyplývá, že by správní orgán prvního stupně vyvíjel na stěžovatele nepřípustný nátlak, aby jej přiměl vzdát se práva na odvolání. Ani stěžovatel nepopsal, v čem konkrétně spočívalo excesivní jednání správního orgánu prvního stupně, a proto neunesl břemeno tvrzení.

[16] Návrh, podle nějž měli být jako svědci vyslechnuti další cizinci, stěžovatel neuplatnil ji v řízení o žalobě (ač to v kasační stížnosti nepravdivě uvedl), ale jen v odvolání. Vzhledem k tomu, že v tomto případě městský soud správně posoudil odvolání jako nepřípustné, nezpůsobuje nezákonnost rozsudku, že se městský soud nezabýval námitkou týkající se nevyslechnutí svědků ve správním řízení.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[17] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

[18] Zároveň NSS rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované pak nevznikly v řízení náklady nad rámec její běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. prosince 2018

pokračování

Zdeněk Kühn
předseda senátu